

חזר ב

מאסף מוקדש לתולדות ישראל וספרותו

מופיע ע"י קרן חורב
מיסודה של הסתדרות חניכי בית המדרש למורים
של ישיבת ר' יצחק אלחנן

כרך י"א (חוב. כא-כב)

ניו-יורק, ניסן, תשי"א

תוכן הענינים:

מדרש תדשא או מדרש דר' פנחס בן יאיר —

- 1 מדרש הלניסמי קדמון . . . הרב דר. שמואל בלקין
(נשיא ישיבה אוניברסיטה)
- השירים לחדשי השנה לכלב אפנדופולו
- 53 הקראי . . . דר. שמעון ברנשטיין
(ניו-יורק)
- 85 פירושים והארות במשנה ובתלמוד . . . דר. אברהם ווייס
(ישיבה אוניברסיטה)
- 123 ספר הסדרים לרש"י . . . דר. ישראל אלפנביין
(ניו-יורק)
- 157 חוקי אשגונא . . . דר. יצחק מנדלסון
(קולומביה אוניברסיטה)
- 165 הכריות במדרש רבה . . . דר. מיכאל היגער
(ניו-יורק)
- פרקים קצרים:
1. תקוני ספרים קדמונים . . . דר. יחיאל יעקב וויינברג 224
2. לתולדות עדת האשכנזים . . . א. ה. מלאכי 237
3. היסוד המוסיקלי ביצירות רמח"ל . . . מ. ש. גשורי 245
4. כמה חכמים היו לנו בשם ר' אברהם
- החווה . . . דר. יהודה ליב פליישער 256

חורב

מוקדש לתולדות ישראל וספרותו
העורכים: פ. חורגין
אברהם ווייס

ניו-יורק, ניסן, תשי"א
כרך יא (חוב. כא-כב)

מדרש תדשא או מדרש דר' פנחס בן יאיר מדרש הלניסטי קדמון

מ א ת

שמואל בלקין

המדרש תדשא, שפעמים נקרא גם כן בשם מדרש דר' פנחס בן יאיר, הוא מדרש מעט הכמות ורב האיכות, בין דרשותיו על פי דרך הפשט ובין דרשותיו האלגוריות, רובן ככולן אינן נמצאות בשאר מדרשי חז"ל. באמת הוא מהווה אוצר של מדרשים קדמוניים. לשונו אינו כלשון יתר המדרשים, בין המדרשים הבבליים ובין המדרשים הארצישראליים. יש לו שיטה מיוחדת על בריאת העולם, על יצירת האדם וגם על בנין המשכן. המשכן והאדם הם סמלים ליצירה בכלל. יש לו דרך-מחשבה מיוחדת על עץ הדעת, טוב ורע, הקרבנות, המשכן וכלי המשכן, שני הכרובים, המנורה, מזבח הזהב ומזבח הנחשת, מנין המועדים, על חשיבות המספרים שבעה ועשרה, על הניסים שעשה הקב"ה עם ישראל במדבר, ועל החיובים שיש לכל אבר ואבר באדם וכו'.

את המדרש בעצמו כבר הזכירו הראשונים, ובפרט בעל הפירוש לדברי חיים המיוחס לרש"י. בד"ה ב', ד', כ' הוא כותב: «ומה שעשה י' מנורות